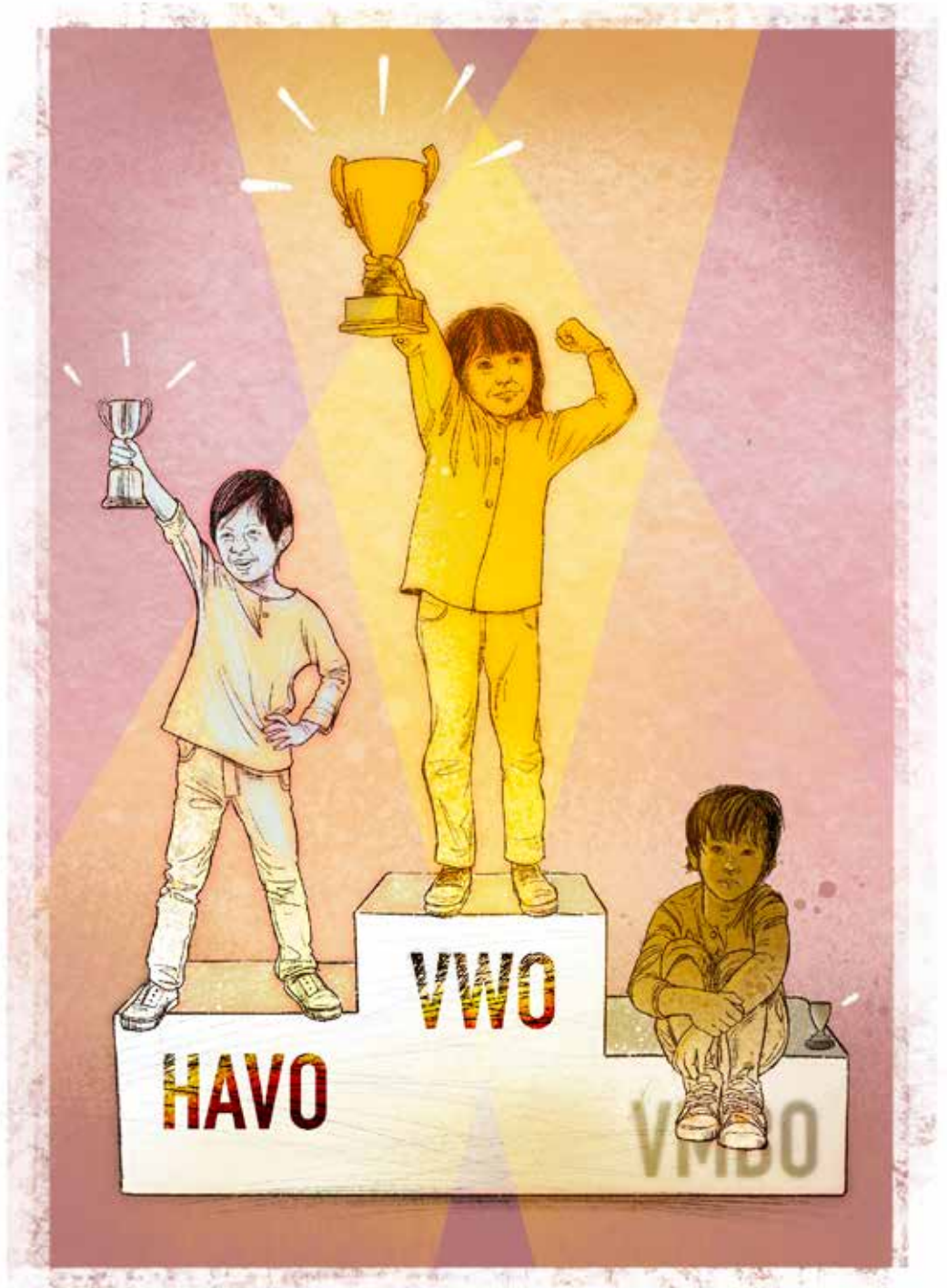

Vmbo-diploma verdient waardering

Docent Gijs Korenblik is trots dat hij vmbo'ers mag onderwijzen. Zijn leerlingen zijn helaas vaak helemaal niet trots op zichzelf. Herwaardering van het vmbo is hard nodig.

'G' ijs dat is niks voor mij, ik ben niet zo slim als jij.' Dit kwam uit de mond van een vriend van mij die een bedrijf heeft met een miljoenenomzet, een huis heeft dat vier keer groter is dan het mijne, die een dikke BMW rijdt en door heel Gelderland vastgoed bezit. Het verschil tussen ons? Ik ben een onderwijzer met een master in loondienst en hij is een ondernemer met een mbo-diploma. Wie is er nou aan het eind van de streep succesvoller? Goed, hij werkt natuurlijk meer uren per week – wel 70 – en hij loopt meer risico. Bovendien is geld niet alles in het leven. Toch is het schrijnend dat een succesvolle ondernemer zich dommer voelt dan een ander. Helaas was ik niet verbaasd over zijn uitspraak, aangezien ik dit soort gevoelens van vmbo-leerlingen vaak in mijn onderwijspraktijk ben tegengekomen. Daarnaast past het negatieve zelfbeeld in de huidige trend onder vmbo- en mbo-leerlingen, zo bleek recent nog uit een vragenlijst van NOS Stories over het (v)mbo dat de helft van de 1600 ondervraagde vmbo'ers en mbo'ers het gevoel heeft als minderwaardig te worden gezien. Jammer genoeg zijn deze gevoelens wel logisch, aangezien ons onderwijssysteem erop is ingericht kinderen na hun twaalfde levensjaar al sociaal te stratificeren als een vmbo'er, havist of vwo'er. Aan je schooladvies hangt namelijk in de samenleving een bepaalde status, waarbij het krijgen van havo/vwo-

advies als het behalen van een gouden medaille wordt gezien. Niet voor niks proberen veel ouders – op het brutale af – het onderste uit de kan te halen bij juffen en meesters om hun kroost op zijn minst naar de havo te krijgen. En die ene leerling met het vmbo-advies? Die krijgt waarschijnlijk een flinke knauw in zijn zelfvertrouwen die hij de rest van zijn leven zal meenemen. Dit had oud-staatssecretaris van Onderwijs Tineke Netelenbos (PvdA) 25 jaar geleden met de samenvoeging van mavo en vbo niet voor ogen. Sterker nog, er kleeft nog steeds aan het vmbo een vernederende term van laagopgeleid.

MEGA BELANGRIJK ONDERWIJS

Het vmbo vormt echter de hoeksteen van Nederland. Zonder vmbo'ers draait de samenleving niet en we merken bijvoorbeeld nu al de gevolgen van de duizenden vacatures die open blijven staan. Helaas zal dit alleen maar meer worden. Dit is een zeer kwalijke ontwikkeling en daarom heeft het vmbo in onze samenleving een dringende herwaardering nodig. Het is tijd dat de overheid hierin stappen gaat maken en gelukkig stond dit thema bij de oud-minister van Onderwijs, Robbert Dijkgraaf, op de agenda. Daarnaast anticipeerde oud-

Aan het vmbo-advies kleeft ook nog eens de vernederende term laagopgeleid

minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs Mariëlle Paul, nu staatssecretaris, recent nog door middel van een Kamerbrief op de verminderende inschrijvingen voor zowel het vmbo als het praktijkonderwijs. Het Nederlandse politieke landschap is inmiddels veranderd, toch ben ik hoopvol. Jarenlang was de huidige minister, Eppo Bruins, namens de ChristenUnie onderwijswoordvoerder voor het mbo en hij initieerde verscheidene plannen, zoals het Actieplan Vakmanschap 2019, om het mbo beter op de kaart te zetten. Ik hoop daarom dat hij de lijn van zowel Dijkgraaf als Paul zal doorzetten en dat mede hierdoor in onze samenleving een herwaardering kan komen voor het vmbo-diploma. Ik ben er in ieder geval als docent trots op dat ik deze doelgroep mag onderwijzen.

GIJS KORENBLIK IS DOCENT GESCHIEDENIS EN MAATSCHAPPIJLEER

COLUMN

THIJS ROOVERS, VOORZITTER AOB

Recht op onbereikbaarheid

En nu even helemaal NIETS. Deze slogan van een vakantiediscouter zegt veel over onze drukke samenleving. De grens tussen privé en werk is steeds vager geworden. Zeker sinds corona. En dat heeft niet alleen voordelen.

Je leest voordat je naar bed gaat nog snel even je mail en als je opstaat, is de reactie van je collega het eerste wat je ziet. Zo ben je voordat je het weet altijd en overal aan het werk. En – eerlijk is eerlijk – zit je op je werk te appen met je puber, die er op school de kantjes vanaf loopt.

Als de technische mogelijkheden bijna onbegrensd zijn, moeten we zélf opnieuw definiëren tot hoever we onze bereikbaarheid willen oprekken.

Want die puber kan best even zonder ons. En die collega ook. Ieder mens heeft het recht op onbereikbaarheid. Heeft tijd nodig om even af te schalen. Dat de realiteit anders is, blijkt uit een recente enquête onder FNV-leden tot 35 jaar. Voor 70 procent is het de normaalste zaak van de wereld om op vakantie toch even werkmail te checken of telefoontjes op te nemen. Ook omdat ze denken dat dat van hen wordt verwacht. Door deze werk-fomo (Fear Of Missing Out) lopen ze meer risico op een burn-out.

Daar kun je zelf wat aan doen: zet je werktelefoon 's avonds, in het weekend en tijdens vakanties uit. Maar de verantwoordelijkheid ligt zeker niet alleen bij jou. Ga met je collega's het gesprek aan over bereikbaarheid.

In Australië is een wet aangenomen die het recht op onbereikbaarheid garandeert. Ook in Frankrijk mogen werknemers hun baas negeren als die 's avonds apt of belt.

In Nederland is het nog niet zover. In 2019 werd wel het recht op onbereikbaarheid voor het eerst in een cao – die voor de gehandicaptenzorg – opgenomen. Ook voor rijksambtenaren is dat het geval. En we hebben het laten vastleggen in de net afgesloten cao het basisonderwijs. Hopelijk volgen de andere onderwijssectoren snel.